

Sygn. akt V CSK 475/18

POSTANOWIENIE

Dnia 24 kwietnia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Strzelczyk

w sprawie z wniosku R. K., T. K. i P. K.

przy uczestnictwie Gminie W.

o zasiedzenie,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 24 kwietnia 2019 r.,

na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawców

od postanowienia Sądu Okręgowego we W.

z dnia 28 marca 2018 r., sygn. akt II Ca [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna jest środkiem zaskarżenia o charakterze nadzwyczajnym. Ma przede wszystkim na celu – w interesie publicznym – ujednolicenie orzecznictwa sądów powszechnych, rozstrzyganie sporów precedensowych oraz o istotnym znaczeniu dla rozwoju prawa i judykatury sądowej. W związku z tym jednym z koniecznych elementów skargi kasacyjnej jest wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania oraz jego uzasadnienie, w którym skarżący powinien wskazać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. i związku z tym istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy. Określone w art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaganie uzasadnienia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zostaje spełnione, jeśli skarżący w odrębnym wywodzie wykaże, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Wnioskodawcy R. K., T. K. oraz P. K. wnieśli skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego we W. z dnia 28 marca 2018 r.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania został oparty na przesłankach przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. W uzasadnieniu tego wniosku skarżący - po ogólnych wywodach odnoszących się okoliczności faktycznych sprawy i domniemania wynikającego z art. 339 k.c. oraz uznania przez Sądy, że zwracanie się przez posiadaczy nieruchomości z prośbą o sformalizowanie sytuacji prawnej nieruchomości przesądza o zależnym posiadaniu nieruchomości – wskazali, że istnieje potrzeba ustalenia kryteriów, jakimi należy się kierować przy rozstrzygnięciu przedstawionego Sądowi

Najwyższemu istotnego zagadnienia prawnego. Poza tym, zdaniem skarżących skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona albowiem zaskarżone orzeczenie pozostaje w sprzeczności z ugruntowanym w orzecznictwie poglądem, którego ilustracją jest postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 października 2012 r., III CSK 316/11, że zwrócenie się przez posiadacza do właściciela nieruchomości z ofertą nabycia nieruchomości nie pozbawia przymiotu posiadacza samoistnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, że jeżeli skarżący, jako okoliczność uzasadniającą wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazuje występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, to powinien nie tylko to zagadnienie przedstawić przez jego sformułowanie z przytoczeniem przepisów prawa, na tle których ono powstało, a także przytoczyć argumenty prawne prowadzące do rozbieżnych ocen prawnych, ale ponadto wykazać, że jest to zagadnienie nowe, którego rozwiązanie jest istotne nie tylko dla rozstrzygnięcia rozpoznawanej sprawy, lecz także dla praktyki sądowej (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11; z dnia 3 października 2002 r., II CKN 447/01, nie publ.; z dnia 14 grudnia 2004 r., III CK 585/04, nie publ.; z dnia 4 sierpnia 2006 r., III CZ 47/06, nie publ.; z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, nie publ.; z dnia 28 czerwca 2008 r., III CSK 99/08, nie publ.; z dnia 26 czerwca 2008 r., I CSK 108/08, nie publ.).

Skarżący nie sprostął tym wymaganiom wskazując bowiem na przesłankę określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. nie sformułował zagadnienia prawnego wymagającego rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy. Gdyby nawet założyć, iż chodzi o konsekwencje zwrócenia się przez posiadacza do właściciela nieruchomości o sformalizowanie sytuacji prawnej nieruchomości, to wówczas stałby się aktualny zarzut, że wymaganie ustalenia kryteriów jakimi powinien kierować się sąd ma charakter pytania otwartego, na które odpowiedź zależy od konkretnych okoliczności faktycznych poszczególnych sprawy.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego jednolicie przyjmuje się, że powołanie się przez podmiot wnoszący skargę kasacyjną na przesłankę zawartą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. zobowiązuje do przedstawienia wyводу prawnego zmierzającego do wykazania kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub

procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły, czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia, co daje podstawy do uznania skargi za oczywiście uzasadnioną (tak np. Sąd Najwyższy w postanowieniach z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, nie publ.; z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, nie publ.; z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, nie publ.; z dnia 5 października 2007 r., III CSK 216/07, nie publ.; z dnia 20 czerwca 2007 r. II CSK 184/07, nie publ.; z dnia 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, nie publ.; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, nie publ.; z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, nie publ.; z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/ 07, nie publ.; z dnia z 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, niepubl.; z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, nie publ.; z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, nie publ. i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, nie publ.).

Wnoszący skargę kasacyjną nie przedstawili w oddzielnym wywodzie rozumowania świadczącego o występowaniu w sprawie tak rozumianej oczywistej zasadności skargi kasacyjnej zwłaszcza, że pogląd i orzeczenie, do którego się odwołali rozmija się z ustalonym stanem faktycznym sprawy, a mianowicie wielokrotnym ubieganiem się przez Z. K. oraz jego następców prawnych o zawarcie stosownej umowy z właścicielem nieruchomości uprawniającej do korzystania z nieruchomości. Nie dążyli oni do uzyskania prawa własności ale domagali się przydziału, czyli nawiązania stosunku najmu lub podobnego stosunku. Wobec braku zarzutów procesowych Sąd Najwyższy jest związany tymi ustaleniami.

W posumowaniu trzeba stwierdzić, że w sprawie nie zachodzą wskazane przez skarżącą przesłanki opisane w art. 398⁹ § 1 pkt 1, 4 k.p.c. ani brana pod rozwagę z urzędu nieważność postępowania. Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 w związku z art. 13 § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.